

ØVRE EIKER
KOMMUNE

Etikkplakat for Øvre Eiker kommune

Vedtatt i kommunestyret 13.02.2019

Kjære folkevalgt og medarbeider i Øvre Eiker kommune

Sammen skaper vi høy etisk standard i Øvre Eiker kommune

Øvre Eiker kommune skal preges av høy etisk standard. Det forplikter. Våre holdninger og våre handlinger påvirker innbyggernes tillit til kommunen. Hver og en av oss skal opptre på en slik måte at vi med rak rygg kan stå inne for det vi gjør. Det vi gjør skal tåle dagens lys og det skal være helt greit om det blir slått opp i lokal eller nasjonal presse.

Kommunens etikkplakat skal bidra til at vi stopper opp og tenker oss om en gang til før vi handler: Er det jeg er i ferd med å gjøre, greit? Kan jeg være åpen om det? Eller er det i strid med etikkplakaten?

Det vi som folkevalgte eller ansatte gjør har ofte stor betydning for innbyggernes ve og vel. Det er viktig at du reflekterer over hvordan du utøver din rolle. Som regel er det lett å vite hva som er riktig eller galt å gjøre. Alle vet det er galt å bryte loven. Men det er også vanskelige gråsoner. Situasjoner der vi ikke vet hva som er rett. Eller situasjoner der vi handler uten tilstrekkelig refleksjon over om det vi gjør kan forsvares.

Det hjelper nesten alltid å snakke om det som er vanskelig. Gjennom åpenhet og diskusjon om etiske spørsmål styrker vi vårt etiske og faglige skjønn. Vi oppfordrer dere til å trene på etisk refleksjon gjennom å bruke etikkplakaten aktivt.

Øvre Eiker 21. januar 2019

Vennlig hilsen

Ann Sire Fjerdingsstad
Ordfører

Trude Andresen
Rådmann

Vedlegg:

- Etikkplakaten (side 3)
- Etikkplakaten med punkter til refleksjon (side 4 – 6)
- Kommunens verdier med punkter til refleksjon, og nyttige lenker (side 7 - 8)

Etikkplakaten

Høy etisk standard i Øvre Eiker kommune betyr at:

- Jeg opptrer redelig og profesjonelt
- Jeg bidrar til åpenhet og dialog
- Jeg opplyser alltid om situasjoner der det kan være tvil om min habilitet
- Jeg bidrar til å ta samfunnsansvar i mitt arbeid
- Jeg følger alltid reglene for innkjøp
- Jeg tar kun imot gaver som har ubetydelig verdi
- Jeg tar ansvar for å fremme et godt og inkluderende arbeidsmiljø
- Jeg har rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold
- Jeg har ytringsfrihet og bruker den med omtanke for andre mennesker og kommunens omdømme
- Jeg følger reglene for personvern og datasikkerhet

Etikkplakaten - punkter til etisk refleksjon

Etisk refleksjon bør jevnlig gjennomføres på arbeidstedet. Reflekter over Etikkplakaten og diskuter spørsmålene. Hva betyr dette for meg og for oss? Ta kontakt med din leder og spør om råd, dersom du har et etisk dilemma.

Jeg opptrer redelig og profesjonelt

Til refleksjon:

- Hva betyr det å være redelig og profesjonell, for meg og for oss i kommunen?
- Hvordan viser vi hverandre og innbyggerne respekt?
- Hva betyr det å behandle alle likeverdig?
- Overholder jeg taushetsplikten og unngår å misbruke tilgang til informasjon?
- Følger jeg lover og regler?
- Hvordan er jeg lojal når beslutningen er tatt?
- Hvordan forholder jeg meg til linjeledelse og tjenestevei?
- Er jeg alltid bevisst ansvaret ved forvaltning av en tjenstemottakers penger og eiendeler?
- Hvordan forvalter jeg kommunens eiendeler?
- Hva er mine bidrag til at innbyggerne kan ha full tillit til kommunen?

Jeg bidrar til åpenhet og dialog

Til refleksjon:

- Hva er mine bidrag for åpenhet og dialog?
- Møter jeg innbyggerne med en lyttende og interessert holdning?
- Går jeg aktivt ut og spør om andres mening på områder som er viktige for dem?
- Hva gjør jeg for å følge kommunens medvirkningsstrategi?
- Hvordan legger jeg til rette for offentlighetens innsyn i vår virksomhet?
- Er jeg åpen om feilene jeg gjør?
- Hvordan bidrar jeg til å lære av feil og avvik?
- Øvre Eiker kommune er medlem av Transparency International Norge. Transparency definerer korrupsjon som "misbruk av makt i betrodde stillinger for privat gevinst". Hvordan kan jeg bidra til å hindre korrupsjon i vår kommune?

Jeg opplyser alltid om situasjoner der det kan være tvil om min habilitet

Til refleksjon:

- I hvilke situasjoner kan mine personlige interesser komme i konflikt med oppgaver jeg skal løse i kommunen?
- Har jeg andre arbeidsforhold, slektskap, venner eller interesser som kanskje kan påvirke beslutninger eller jobben jeg gjør på en måte som blir feil?
- Kan andre tro at mine interesser og bekjenskaper påvirker den jobben jeg gjør?
- I all saksbehandling er det viktig at saksbehandler er habil til å jobbe med saken. Hva betyr det?
- Hvordan kan jeg sikre ryddighet rundt min egen habilitet så tidlig som mulig? Jeg bidrar til å ta samfunnsansvar i mitt arbeid

Jeg bidrar til å ta samfunnsansvar i mitt arbeid

Til refleksjon:

- Hva betyr det å arbeide for fellesskapets beste på vårt arbeidssted?
- Hva innebærer det å forvalte kommunens verdier forsvarlig?
- Hva gjør jeg for å hindre favorisering av enkeltpersoner eller aktører i lokalsamfunnet?
- Hva gjør jeg for å ta hensyn til klima og miljø?
- Hvordan kan jeg bidra til at Øvre Eiker blir en mer trafiksikker kommune?

Jeg følger alltid reglene for innkjøp

Til refleksjon:

- Følger jeg regelverket om offentlige anskaffelser?
- Bruker jeg alltid kommunens rammeavtaler der det er mulig?
- Hender det at jeg kjøper varer eller tjenester fra kommunens egne ansatte eller politikere uten at det er vurdert om det er ok?
- Hvorfor kan det være uheldig å kjøpe varer eller tjenester fra venner og bekjente?
- Hvorfor bør jeg aldri motta fordeler ved private kjøp av varer og tjenester fra kommunens leverandører?

Jeg tar kun imot gaver som har ubetydelig verdi

Til refleksjon:

- En konfekteske, en blomst eller lignende kan jeg motta. Men hvorfor bør jeg ikke motta arv eller større gaver fra personer jeg har kontakt med knyttet til rollen min i kommunen?
- Kommunen kan ta imot gaver eller arv, når det er gitt til et formål eller arbeidssted. Men blir det alltid diskutert om det kan følge forpliktelser med gaven?

Jeg tar ansvar for å fremme et godt og inkluderende arbeidsmiljø

Til refleksjon:

- Hva innebærer det å være en god kollega?
- Hvordan kan vi sammen skape helsefremmende arbeidsmiljø?
- Hva gjør jeg for at andre lykkes?

- Hvordan bidrar jeg til toleranse og inkludering?

Jeg har rett og plikt til å varsle om kritikkverdige forhold

Til refleksjon:

- Hva kan være kritikkverdige forhold på min arbeidsplass?
- Hvorfor er det viktig at jeg varsler om kritikkverdig forhold?
- Kjenner du kommunens veileder for varsling?
- Hva betyr det at den som varsler ikke skal utsettes for gjengjeldelse og skal kunne føle seg trygg?
- Hvorfor er det viktig at også den det varsles om, blir ivaretatt?
- Hvordan bidrar jeg til at kritikk og uenighet møtes på en konstruktiv måte?

Jeg har ytringsfrihet og bruker den med omtanke for andre mennesker og kommunens omdømme

Til refleksjon:

- Hva betyr det å vise omtanke for andre og for kommunens omdømme, dersom jeg har noe på hjertet og vil bruke min ytringsfrihet?
- Hvorfor er det viktig å tenke over hvilken rolle jeg har før jeg ytrer meg offentlig om noe knyttet til Øvre Eiker kommune?
- Hvordan kan en ytring fra en ansatt eller politiker oppfattes av publikum?
- Hva bør jeg tenke over når jeg ytrer meg i ulike sosiale medier?
- Er kommunens retningslinjer for bruk av sosiale medier kjent og diskutert?

Jeg følger reglene for personvern og datasikkerhet

Til refleksjon:

- Følger jeg alltid kommunens regler for passord og pålogging på ulike systemer?
- Har jeg tilstrekkelig kunnskap om reglene i personvernlovgivningen (GDPR)?
- Hvorfor er personvern og datasikkerhet svært viktig i en kommune?

Kommunens verdier

Kommunens verdier er viktig grunnlag for kommunens etiske standard. Verdiene våre egner seg også godt til etisk refleksjon:

Tilhørighet

Til refleksjon:

- Hvordan fremmer jeg den enkeltes identitet som innbygger i Øvre Eiker og skaper tilhørighet til stedet hvor en bor?

Samspill

Til refleksjon:

- Hva gjør jeg for å bidra jeg til åpenhet?
- Lytter jeg og legger til rette for humor og gode samtaler?
- Hvordan deler jeg kunnskap og byr på meg selv som menneske og fagperson?

Respekt

Til refleksjon:

- Hva gjør jeg for å fremme medmenneskelighet, verne om den enkeltes verdighet og utvikle toleranse i møte med det som er fremmed?

Mot

Til refleksjon:

- Våger jeg å tenke nytt og utforske det handlingsrommet som vi har?
- Mot er ikke å ta store sjanser, men å våge og møte store utfordringer fordi vi har kunnskap og erfaring.

Bruk av etikkplakaten

Høy etisk standard forutsetter dialog og diskusjoner på både formelle og uformelle møteplasser. Etikkplakaten bør henge synlig på arbeidsplassen. Refleksjon over etiske utfordringer har betydning for kvalitetsutviklingen i tjenestene til innbyggerne. Etikk er også en del av folkevalgtopplæringen. Rådmann og kommunalsjefene har ansvar for å legge til rette for at etisk refleksjon kan gjennomføres i hver seksjon. Innspill og opplegg skal innarbeides i handlingsplanen for helse, miljø og sikkerhet (HMS). Rådmann vil ha etikk som tema på sine ledersamlinger og i samarbeidsmøter med organisasjonene.

Nyttige nettsteder og hjelp i etikkarbeidet:

<http://www.ks.no/etikkportalen>

<https://www.nsf.no/fag/etikk>

<https://www.utdanningsforbundet.no/larerhverdagen/profesjonsetikk/>

<https://www.bibforb.no/fag-og-politikk/yrkesetikk/>

<https://www.nito.no/organisasjon/om-nito/nitos-etiske-retningslinjer/>

<https://www.tekna.no/etikk>

<http://transparency.no/>

Andre aktuelle dokumenter som du kan finne på intranett er:

- Arbeidsreglement
- Lederplakaten
- Veileder om varsling
- Retningslinjer for bruk av sosiale medier